

τας, καὶ μάρμαρα, ἀλλὰ καὶ τρίμματα μαρμάρων μετ' ἐπιγραφῶν, ἅτινα μετ' ἀπαρδειγματίστου καρτερίας, τὴν ὁποίαν μόνον διακκῆς πρὸς τὴν ἀρχαιότητα ἔρωσ παράγει καὶ ὑποστηρίζει, ἀγωνίζεται ἀπὸ ἐτῶν νὰ συναρμόσῃ ὁ ἀκάματος καθηγητὴς Κ. Κουμνούδης.

Δυστυχῶς ὅμως, ἐνῶ ταῦτα πάντα ἔπρεπε νὰ γίνωνται γνωστὰ εἰς τε τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν ἄλλην Εὐρώπην, ὅπου τοσοῦτον μεριμνῶσι περὶ τῶν ἑλληνικῶν ἰδίως ἀρχαιοτήτων, μένουσιν ἐξ ἐναντίας ἐν τῷ σκότει δια τὴν ἑλλειψίν ἀρμολίας ἐφημερίδος· διότι, ἡ μὲν ἐταιρία δὲν ἔχει ἱκανοὺς πόρους εἰς ἐκδοσὶν τοιαύτης, ἡ δὲ ἐξουσία ἀγρὸν ἠγόρασε, καὶ ἐκ τῶν 882 συνδρομητῶν τῆς ἐταιρίας μόνον 180 ἀπέτισαν τὴν εὐτελεῖ συνδρομὴν κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος. Καὶ ἔπειτα, δεινολογοῦνται οἱ ἐκδύται τῶν περιοδικῶν φύλλων ὅτι δὲν ἐκπληροῦσι, τὰς ὑποχρεώσεις αὐτῶν οἱ συνδρομηταί! Ἀκατανόητον ἀλκῶς τὸ ἑλληνικὸν ἔθνος· ἀξιοῖ νὰ τιμᾶται ὑπὸ τῶν ξένων, νὰ εἶναι αἰώνιον αὐτῶν μέλημα, νὰ βλέπωσιν αὐτὸ κατ' ὄναρ ἀνὰ πᾶσαν νύκτα· ἀγανακτεῖ ὁσάκις φαίνονται ψυχροὶ πρὸς αὐτό· καὶ ὅμως οὐ μόνον οὐδὲν πράττει ἐξ ἐκείνων ἅτινα ἐλκύουσι τὴν συμπάθειαν, ἀλλὰ καὶ ἀπολακτίζει αὐτὴν δι' ἀνεξήγητου ἀναληθείας.

Ὀργιζόμεθα ὁσάκις ἐξάγωνται ἀρχαῖα ἐκ τῆς Ἑλλάδος· ἀλλὰ μήπως δίδονται ἱκανοὶ πόροι τῇ ἐταιρίᾳ ὥπως ἀγοράζῃ αὐτά; Τὴν στιγμὴν καθ' ἣν γράφομεν γινώσκουμεν ὅτι πληθὺς ἀρχαίων, ἐξ ὧν οὐκ ὀλίγα σπάνια, προσφέρονται πρὸς ξένους. Δὲν τολμῶμεν δὲ νὰ μεμφθῶμεν τοῖς πωλητάς, διότι ἔχουσιν ἀνάγκην ἄρτου.

Ταῦτα βλέποντες ἐπαναλαμβάνομεν ὅ,τι πολλάκις εἶπομεν καὶ ὅ,τι οὐδέποτε θέλομεν παύσει λέγοντες· « Δὲν ἀρκεῖ νὰ καυχώμεθα ὅτι εἴμεθα ἑλλήνων παῖδες, εὐγενέστατοι μεταξὺ πάντων τῶν ἐθνῶν· πρέπει καὶ ν' ἀποδεικνύωμεν τὴν ἡμετέραν εὐγένειαν θυσιάζοντές τι ὑπὲρ αὐτῆς. » Θαυμαστὸν δὲ τῶνόντι πῶς, τοιαύτης ἐπικρατοῦσης ἀδιαφορίας, εὐρίσκονται ἄνδρες, οἳ οἱ διέποντες τὰ τῆς ἀρχαιολογικῆς ἐταιρίας, αἰσθανόμενοι ἐν ἑαυτοῖς ἱκανὴν δύναμιν ὥπως πηλαίωσι πρὸς τὰς δυσχερεῖς, τὰς ὁποίας πλαστουργεῖ πρὸς ζημίαν τοῦ ἑλληνικοῦ συμφέροντος ἑλλειψὶς ἐθνικῆς φιλοτιμίας.

ΠΡΟΛΙΣΘΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ

ΙΑΚΩΒΟΥ ΛΑΜΠΕΡ.

Α'.

Μετὰ βραχεῖαν διατριβὴν εἰς τὸν Ἅγιον Φραγκίσκον ἡ φρεγάτα Μάρισα ἡτοιμάσθη ν' ἀναχω-

ρήσῃ. Νέος δὲ τις ἀξιωματικὸς, Ρενὲ Γερβὼ τὸ ὄνομα, ὅστις δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ἐφαίνετο σκεπτικὸς, ἐλθὼν τὸ ἑσπέρας πρὸς τινὰ τῶν συναδέλφων του εἶπεν·

— Ἀγαπητέ μου Λαμπέρ, ἔρχομαι νὰ σὲ κάμω μίαν ἐξομολόγησιν, συγχρόνως δὲ νὰ σὲ ζητήσω καὶ μίαν χάριν.

— Λέγε, φίλε μου.

— Ἀπόψε ἀποχωρετῶ νέον πρὸς τὴν ὁποίαν αἰσθάνομαι σφοδρὰν κλίσιν· ἀλλ' ἐπειδὴ φοβοῦμαι μὴ μὲ ἀνακαλύψωσιν οἱ περὶ αὐτὴν κέρβεροι, ἐπεθύμουν, ὅχι χάριν ἐμοῦ, ἀλλὰ χάριν ἐκείνης νὰ εἶχα βοηθόν. Σὲ παρκαλῶ λοιπὸν νὰ ἐλθῃς νὰ σταθῇς ὅπως οὖν μακρὰν τῆς οἰκίας, καὶ ἐπειδὴ σκοπὸν ἔχω νὰ εἰπῶ μόνον « ἔχε ὑγείαν » εἰς τὴν νέον, ἐπιστρέφω ἀμέσως εἰς τὸ μέρος ὅπου θὰ εἶσαι, καὶ ἐπιστρέφομεν καὶ οἱ δύο εἰς τὴν φρεγάταν.

Μετὰ ταῦτα προσέθετο πληροφορίαν ὡς πρὸς τὴν τοποθεσίαν τῆς οἰκίας· ὁ δὲ Λαμπέρ, λαβόμενος τῆς δεξιᾶς τοῦ φίλου του, ἀπεκρίθη·

— Ἠσύχασε, ἔρχομαι.

Ὁ Λαμπέρ, ὅστις ἦτο ἐλίγον τι πρεσβύτερος τοῦ Γερβώ, ὑπέθεσεν ὅτι ὁ φίλος του, πρωτόπειρος περὶ τὰς ὑποθέσεις τῆς καρδίας, ἐμεγαλοποιεῖ τὸν κίνδυνον· καὶ ὅμως δὲν ἠδιαφόρησε. Περὶ τὴν δεκάτην ὥραν, μὴ ἔχων εἰς τί νὰ ἐνασχοληθῇ, εἰσῆλθεν εἰς τινὰ οἰκίαν ὅπου ἐπαίζον χαρτί, καὶ ἐκάθησεν ἀγνωστος (διότι δὲν ἐφόρει τὴν ναυτικὴν στολὴν) εἰς τινὰ γωνίαν. Τῷ κυρίῳ ἐκείνῳ, ὅτε εἶχεν ἀνακαλυφθῇ πρὸ μικροῦ ὁ χρυσὸς, μέθη παιγνιδίου εἶχε καταλάβει πάντας ἐν γένει, ἀλλὰ καὶ δυσπιστία ὑπερβολικὴ πρὸς ἀλλήλους· διὰ τοῦτο πάντες οἱ παίζοντες ἔφερον ὅπλα, καὶ τινες μάλιστα, ἐνῶ ἐπαίζον, εἶχον παρ' αὐταῖς ἐπὶ τῆς τραπέζης, πιστόλια. Οἱ σωροὶ τοῦ χρυσοῦ ἠρέθιζον τὰ πάθη, καὶ συχνὰ συνέθικνον ἀταξίαι καὶ προσβολαί. Ὁ Λαμπέρ ἔστρεψε τὰ βλέμματα πρὸς τινὰ τράπεζαν ἀπέναντι αὐτοῦ κειμένην, περὶ ἣν συνεπιέζοντο τριάκοντα περίπου ἄνδρες πάσης ἡλικίας, φέροντες παντοῖον ἔνδυμα. Τοσαύτη δὲ ἐπεκράτει σιωπὴ, ὥστε ἐφαίνετο ὅτι σημαντικὸν ἦτο τὸ παιγνίδιον. . . Καὶ τῶν μὲν τὰ πρόσωπα ἦσαν ἄγρια, τῶν δὲ σκυθρωπά, ἄλλοι δὲ ἠτένιζον τὸν χρυσὸν ἀσθμηκίοντες. Αἰφνης ἠκούσθησαν φωναὶ καὶ βλασφημίαι· ἡ ταραχὴ ὑπερνήξησεν· οἱ παίζοντες ὤρμησαν κατὰ τοῦ ἀγωνοθέτου (banquier) καὶ τραυματίσαντες διὰ μαχαίρας ἔρριψαν κατὰ γῆς. Ἐπειδὴ δὲ οἱ εἰς ἄλλας τραπέζας παίζοντες ἤρχισαν νὰ παρπονῶνται ὅτι διὰ τὴν ταραχὴν δὲν ἐδύναντο νὰ παίξωσι, οἱ περὶ τὴν καθημαχθεῖσαν τράπεζαν ἀνεχώρησαν, οὐδεὶς δὲ οὔτε ἐξ αὐτῶν οὔτε ἐκ τῶν ἄλλων ἔστρεψε τὸ βλέμμα πρὸς τὸν φονευθέντα.

Ὁ Λαμπέρ, ἰδὼν ὅτι ἦτο μεσονύκτιον ἐξῆλθε μετὰ σπουδῆς· ἡ οἰκία εἰς τὴν ὁποίαν ἐμελλε νὰ ὑπάγῃ, ἔκειτο ὁπωσοῦν μακρὰν τῆς παραλίας· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐβάδιζε δρομαῖος δὲν ἠργοπόρησε νὰ φθάσῃ. Μόλις ὅμως ἐπλησίασεν εἰς αὐτὴν, καὶ εἶδε μικρὰν φλόγα καὶ ἤκουσε κρότον πυροβόλου, πεντήκοντα περίπου βήματα μακρὰν. Προκισθάνθεις δὲ ἀπαίσια ἔτρεξε καὶ εἶδε τὸν Γερβῶ πρηνῇ κατὰ γῆς, δύο σφαίρας ἔχοντα εἰς τὸ στήθος. Ἀνστήλωσεν ἀμέσως αὐτὸν, τὸν ἐνηγκαλίσθη, τὸν ὠμίλησεν· ἀλλ' ἐκεῖνος μόλις κατορθώσας νὰ εἴπῃ «μ' ἐφόνευσαν, ἐκδικήσου με», ἐξέπνευσεν.

Ὁ Λαμπέρ ἐφοβήθη μὴ ἀκουσθῇ καὶ δεύτερος κρότος πυροβόλου ἐναντίον του· ἐπεκράτει ὅμως ἡσυχία· καὶ ἀνανήψας ἐσκέπτετο τί νὰ πράξῃ διὰ τὸν νεκρὸν. Νὰ τὸν σηκώσῃ; ἀδύνατον· νὰ τὸν ἀφήσῃ; δὲν ἤθελεν. Εὐτυχῶς ἤκουσε μακρὰν ἤχον κωπίων σχιζόντων τὴν θάλασσαν, καὶ ὑπέθεσεν ὅτι πηχόνον, κατὰ παραγγελίαν τοῦ Γερβῶ, ἤρχετο λέμβος εἰς ἀναζήτησίν του. Καὶ τῶνόντι, διὰ τοῦτο ἤρχετο ἡ λέμβος. Ἀποθάντες δὲ οἱ ναῦται καὶ ὁδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ Λαμπέρ, ὅστις εἶχε σπεύσει εἰς συνάντησιν αὐτῶν, διευθύνθησαν πρὸς τὸν νεκρὸν· εὗρον δὲ τινὰ κεκαλυμμένον ἔχοντα τὸ πρόσωπον, κύπτοντα ἐπὶ τοῦ πτώματος καὶ ἐξετάζοντα αὐτὸ, ὅστις ὅμως μόλις τοὺς εἶδε καὶ ἔφυγε τρέχων δρομαῖος· ὤθεν εἰ καὶ κατεδίωξαν αὐτὸν δὲν κατόρθωσαν νὰ τὸν φθάσωσι. Μεταβιβάσαντες τὸν νεκρὸν εἰς τὴν λέμβον καὶ δι' αὐτῆς εἰς τὴν φρεγάταν, ἀνέφεραν εἰς τὸν πλοίαρχον τὸ συμβάν· οὗτος δὲ ἀποθῶς εἰς τὴν ξηρὰν εἰδοποίησε τὸν πρόξενον· ἀλλ' ὅτε μετέβησαν εἰς τὴν οἰκίαν ὅπου συνέβη ὁ φόνος, οὐδένα εὗρον. Ἐπειδὴ δὲ, κατὰ τὰς πρὸς τὸν πλοίαρχον διαταγὰς ἡ φρεγάτα ἔπρεπε ν' ἀναχωρήσῃ ἀφύκτως, ἡ κηδεία τοῦ νεκροῦ ἐγένετο ἐπὶ τοῦ πλοίου. Ἰδοὺ δὲ πῶς συνήθως γίνονται ἐν θαλάσῃ αἱ τοιαῦται τελεταί· οἱ ἀξιώματικοὶ καὶ τὸ λοιπὸν πλήρωμα συνέρχονται εἰς τὸ κατάστρωμα ὅπως δώσωσι τελευταῖον ἀσπασμὸν εἰς τὸν ἀποθανόντα. Ὁ ἱερεὺς ψάλλει τὴν νεκρώσιμον ἀκολουθίαν, καὶ καθ' ἣν στιγμὴν δῦει ὁ ἥλιος τὸ πτώμα περιτετυλιγμένον ἐντὸς ἐθνικῆς σημαίας καὶ βαρεῖαν σφαῖραν ἔχον περὶ τοὺς πόδας, φέρεται πρὸς τὴν θάλασσαν εἰς ἣν ῥίπτεται ὡς εἰς τάφον. Ὀλίγον πρὶν τῆς ὠρισμένης ὥρας, ὁ Λαμπέρ κατὰθῶς εἰς τὸν κοιτῶνα αὐτοῦ ἡτοιμάζετο· ἐνῶ δὲ ἐξώσθη τὸ ξίφος καὶ ἔλαβεν εἰς χεῖρας τὸν πλῶν του ἤκουσε τὸν κρότον τῆς βυθίσσεως. Ἀγανακτῶν καὶ λυπούμενος διότι ἡ τελετὴ ἐγένετο ἄνευ αὐτοῦ, ἔδραμε πρὸς τὸ μικρὸν παράθυρον τοῦ κοιτῶνος του· ἀλλὰ πρὶν ἢ φθάσῃ εἶδε τὸ πελιδνὸν πρόσωπον τοῦ Γερβῶ, προσκολληθὲν εἰς τὸ παράθυρον, καὶ τὰ χεῖλη αὐτοῦ κράζαντα· «Μὴ

λησμονήσῃς νὰ μ' ἐκδικηθῇς.» Καὶ ἡ μὲν τρομερὰ ὀπτασία παρήλθεν ὡς ἀστραπὴ, ἐκεῖνος δὲ ὥρμησεν ἐξω φρενῶν εἰς τὸ κατάστρωμα.

Ἐπὶ πολλὰς ὥρας ἐβασάνιζεν αὐτὸν ἡ ὀπτασία ἐκείνη· ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἐνόησεν ὅτι ἦτο ἀπλὴ ἀπάτη τῆς φαντασίας, ἀνακλέσασα εἰς τὴν μνήμην του τὰς τελευταίας λέξεις, τὰς ὁποίας ἐπρόφερεν εἰς τὸν Ἅγιον Φραγκίσκον ὁ νεκρός. Πῶς ὅμως νὰ ἐκδικηθῇ τὸν φονέα; ποῖος ἦτο καὶ ποῦ νὰ τὸν εὕρῃ;

Ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα ἀναλογιζόμενος διήγαγε πολλὰς ἡμέρας μελαγχολικὰς καὶ περίλυπας· ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἀνέλαβε τὸν συνήθη αὐτοῦ βίον. Ἡ θάλασσα εἶναι θαυμασίον ἱατρικὸν κατὰ τῆς ταραχῆς τῆς φαντασίας. Ἡ ποίησις τῶν κυμάτων, ἀρρενωπὸς καὶ θετικὴ, ἀποδιώκει τὰς χιμαίρας καθόσον ὁ κίνδυνος κεῖται ἀδιακόπως πρὸ ὀφθαλμῶν. Καὶ ὅμως συνεχῶς ἤρχετο εἰς τὸν νοῦν τοῦ Γερβῶ. Τὴν νύκτα μάλιστα, ἐν καιρῷ φυλακῆς, ἡ καὶ ἐν τῷ κοιτῶνί του, ἐσκέπτετο τίς ἄρα ἦτο ὁ φονεὺς. Καὶ ἐπειδὴ ἐπίθετο ὅτι ἦτο ἀδύνατον νὰ τὸν ἀνακλύψῃ, ἔβλεπεν ὅτι δὲν ἔπρεπε νὰ θεωρῇ σπουδαίαν τὴν τελευταίαν παραγγελίαν τοῦ συντρόφου του. Ἀλλ' ἐνῶ τινὰ νύκτα κατέδωκεν ἵνα κοιμηθῇ, ἐνόμισεν ὅτι εἶδεν ἀπέναντί του τὴν εἰκόνα τοῦ ἀγνώστου φονέως καθαρὰν καὶ διακεκριμένην. Τὸ πρόσωπόν του ἦτο ὠχρὸν καὶ μαυροκίτρινον, ἡ κόμη ἄφθονος καὶ σγουρὴ, ἡ ρίς εὐθεία, οἱ ὀφθαλμοὶ βλοσυροὶ, ψυχροὶ καὶ σκεπτικοὶ καὶ τὸ μείδιμα σαρκαστικόν. Ἐφάνετο δὲ ὅτι οὔτε ἔβλεπε τὸν Λαμπέρ, οὔτε κἂν ἐνόει ὅτι ἦτο παρών. Καὶ τοῦτο μὲν δὲν τὸν ἐτάραξε καθὼς γινώσκοντα ὅτι, ὅσάκις ὁ νοῦς εἶναι προκατειλημμένος, τοιαῦτα ὁράματα δὲν εἶναι σπάνια ἐν ὥρᾳ ὕπνου· ἀλλὰ πῶς νὰ παρασταθῇ εἰς τὰς ὕψεις τοῦ μορφοῦ τὴν ὁποίαν, ὅσον καὶ ἂν συνέλεγε τὰς ἀναμνήσεις του, οὐδέποτε εἶχεν ἰδεῖ; Ἡ περιστάσις αὕτη ἐπησχόλησεν ἱκανὴν ὥραν τὸν Λαμπέρ, ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἀπεκοιμήθη· τὸ περίεργον ὅμως, ἔκτοτε ἡ εἰκὼν ἐκείνη παρουσιάζετο ἀενάως εἰς τὰς ὕψεις του. Καὶ τὴν μὲν ἡμέραν ἔβλεπεν αὐτὴν εὐδικρίτως, τὴν δὲ νύκτα παρουσιάζετο κατ' ὄναρ ἔτη ζωηρότερα. Ἡ ἀδιάκοπος αὕτη ἐμφάνισις κατήντησε τοσοῦτον ἐνοχλητικὴ, ὥστε ἠρέθισε τὸ νευρικὸν σύστημα τοῦ Λαμπέρ. Ἐπὶ τέλους εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὅτι ἦτο ἀδύνατον νὰ παρουσιάζεται ἐνώπιόν του μορφοῦ τὴν ὁποίαν νὰ μὴ εἰδέ ποτε· ἤρχισε λοιπὸν νὰ ἀνακλῇ εἰς τὴν μνήμην καὶ τὰς ἐλάχιστας περιστάσεις τοῦ βίου του, ἐπ' ἐλπίδι ὅτι ἤθελε τέλος πάντων ἐνθυμηθῇ τὸ ἀγνώστον ἐκεῖνο πρόσωπον.

Ἐν τασούτῳ περῆρχετο ὁ καιρὸς· ἡ φρεγάτα ὑπερβᾶσα τὸ ἀκρωτήριον Χόρν, κατέπλευσεν εἰς Βάϊαν, πόλιν μεγάλην, ὅπου διεσκεδάσθησαν οἱ λογισμοὶ τοῦ Λαμπέρ, χάρις μάλιστα εἰς τὸν φίλτατον

του Ἀχιλλέα Ἐρβίνον, τὸν ὁποῖον ἀπάντησεν ἐκεῖ. Ὁ Ἐρβίνος, ναυτικός καὶ αὐτὸς, ἀσθενήσας ἔλαβε τὴν ἄδειαν νὰ ἀποδῇ εἰς Βάϊκν καὶ νὰ ἐπανέλθῃ εἰς Γαλλίαν ἐπὶ τῆς Μαρίσσης. Ἐν τῷ διαστήματι τοῦ διάπλου οἱ δύο νέοι ἐξορκειώθησαν ἔτι μᾶλλον. Ὁ Ἐρβίνος ἦτο εἰλικρινής, ὁμιλητικός, εὐθυμος, καὶ τὸν νοῦν ἔχων ῥωμαλέον, ἐχλεύαζε φιλικῶς τὰς παραδοξολογίας τοῦ Ἰακώβου, ὅστις εἶχεν ἐμπιστευθῇ αὐτῷ τὰ συμβάντα τοῦ Ἀγίου Φραγκίσκου καὶ τὰς ὁπτασίας του. Πολλάκις συνεζήτουν ἐν καιρῷ νυκτὸς τὰ περὶ τούτου.

— Ἐάν ποτε, εἶπε μίαν τῶν ἡμερῶν ὁ Λαμπέρ πρὸς τὸν Ἐρβίνον, ἀπαντήσω τὸν ἄνθρωπον αὐτόν, οὐ τινος ἀδικόπως βλέπω τὴν μορφήν, θὰ φερθῶ μὲ προφύλαξιν μετέχουσιν φόβου.

— Καὶ διὰ τί; ἠρώτησεν ὁ Ἐρβίνος.

— Διότι, κατὰ τὴν ἰδέαν μου, τὰ ὄνειρα τὰ ὅποια ἐπανερχονται πολλάκις ἀπαράλλακτα, προμηνύουν πραγματικὰς τινὰς περιστάσεις τοῦ βίου μας· προλέγουσιν τὸ μέλλον.

— Τοιαῦτα δὲν ἡμπορεῖ νὰ εἶναι τὰ συνήθη, τὰ ὅποια, ὡς τὸ ἐδικόν σου, δὲν ἔχουν καμμίαν βάσιν πραγματικὴν.

— Ἐξ ἐναντίας ὑποθέτω ὅτι κάπου πρέπει νὰ εἶδᾳ τὸν ἄνθρωπον αὐτόν. Ὑποθέτω ὅτι αὐτὸς θὰ εἶναι ὁ φονεὺς τοῦ Γερβῶ καὶ ὅτι θὰ τὸν ἀπαντήσω. Πολλάκις ἔρχονται ἀπροσδοκῆτως ἐντυπώσεις μηδεμίαν ἔχουσαι ἀφορμὴν, καὶ ἐξ αὐτῶν γεννῶνται προαισθήματα, ὅχι πάντοτε ἀπατηλά. Θέλεις νὰ σὲ δώσω παράδειγμα;

— Λέγε.

— Πρὶν ἐμβῶ εἰς τὸ ναυτικὸν σχολεῖον, ἤμην τότε δεκατεσσάρων ἢ δεκαπέντε ἐτῶν, εἶχα ἓνα συμμαθητὴν, ὁ ὁποῖος ἀνέγνωσε μὲ μεγίστην εὐχαρίστησιν τὸν *Πλωηγόν* τοῦ Κούπερ. Ὅτε ἔφθασεν εἰς τὸ τέλος τοῦ μυθιστορήματος, ὅπου ὁ συγγραφεὺς διηγεῖται τί ἀπέγεινεν ἕκαστον τῶν προσώπων τοῦ δράματος, ὁ συμμαθητὴς μου ἠγάπησεν ἰδίως τὸν δόκιμον Μέρρυ, ὅστις ἐφρονεύθη μονομαχῶν. Τὸ τραγικὸν αὐτὸ τέλος ἐλύπησεν εἰς ἄκρον τὸν φίλον μου, ὅστις εἶπε διότι εἶχε τὴν αὐτὴν ἡλικίαν, εἶτε ἐξ ἰδιοτροπίας ἐθεώρησεν ἐκυτὸν ἄλλον Μέρρυ καὶ συνέλαβε τὴν ἰδέαν ὅτι καὶ αὐτὸς θὰ πέσῃ μονομαχῶν. Τοσούτῳ δὲ ἐκαρσώθη ἡ ἰδέα αὕτη εἰς τὴν κεφαλὴν του, ὥστε πολλάκις μὲ εἶπεν ὅτι εἰάν συμβῇ νὰ μονομαχήσῃ, θὰ μονομαχήσῃ μὲ πολλὴν δυσἀρέσκειαν. Ἐννοεῖς, φίλε μου, ὅτι καὶ τοῦτο εἶναι ἄλλο ὄνειρον, καὶ τὸ προαίσθημα ἔχει τὸν τόπον του. Ὑπόθεσ' ὅτι συμβαίνει ἡ μονομαχία, ὅτι ὁ ἐξομοιώσας ἑαυτὸν μὲ τὸν Μέρρυ κρατεῖ κακῶς τὸ ξίφος καὶ ὅτι ἐνεκα τούτου κινδυνεύει νὰ φονευθῇ· τὸ πρᾶγμα εἶναι ἀπλοῦν καὶ λογικόν.

— Τ' ὁμολογῶ· ἀλλὰ τὸ παράδειγμα σου δὲν μὲ φαίνεται σωστὸν, διότι ὁ συμμαθητὴς σου ζῇ.

— Ἐξ ἐναντίας, ἀνέκραξε σκυθρωπὸς ὁ Λαμπέρ· ἐμονομάχησεν ὅταν ἐξῆλθεν ἀπὸ τὸ σχολεῖον καὶ ἐφρονεύθη.

— Διάβουλε!

Καὶ σιωπήσαντες ἀμφοτέροι, κατελήφθησαν ὑπὸ συγκινήσεως, τὴν ὁποίαν δὲν ὁμολογοῦν πρὸς ἀλλήλους.
(Ἐπεται συνέχεια.)

ΑΘΗΝΑΙΟΝ.

Αἱ ἐν τῷ *Ἀθηναίῳ* παραδόσεις ἐξακολουθοῦσι γινόμεναι κατὰ Κυριακὴν. Μετὰ τοὺς ἀγορεύσαντας ἀπὸ 2 Ἰανουαρίου μέχρι τέλους Φεβρουαρίου 1866, τῶν ὁποίων τὰ ὀνόματα καὶ τὰς ὑποθέσεις τῶν λόγων ἐσημειώσαμεν τὴν 4 Μαρτίου (σελ. 527.), ὁμίλησεν καὶ οἱ ἐξῆς· Π. Παπαρρήγόπουλος περὶ περιφιλαυτίας, Μ. Ρενιέρης περὶ δημαγωγοῦ, Π. Βράϊλας περὶ θρησκείας καὶ ἐλευθερίας καὶ Ἀ. Ραγκαβῆς περὶ τῶν ἀρχαίων τῶν Ἀθηνῶν μνημείων· τὴν δὲ ἐρχομένην Κυριακὴν θέλει ὁμιλήσῃ ὁ Κ. Α. Βενκρδάκης περὶ Σωκράτους.

Ἐκ τῶν ἐκφωνηθέντων λόγων ἐδημοσιεύσαμεν δύο, ἔχομεν δὲ καὶ τινὰς ἄλλους ἐτοιμοὺς εἰς ἐκδοσιν· ἀλλὰ καὶ ὅσους ἀποστείλωσιν ἡμῖν οἱ ἀγορευτὰί θέλομεν ἐκδῶσαι προθύμως, καθόσον μάλιστα νομίζομεν διττῶς ἀναγκαίαν τὴν δημοσίευσιν· πρῶτον, διότι καὶ οἱ μὴ φοιτῶντες εἰς τὸ *Ἀθηναίον* καὶ οἱ ἐκτὸς τῶν Ἀθηνῶν θέλει καρποῦνται ὠφέλειαν, καὶ δεύτερον διότι ἐφημερίδες τινὲς, δημοσιεύουσαι περιλήψεις, ὑποπίπτουσιν εἰς λάθην διαστρέφοντα ἐνίοτε καὶ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν ἔννοιαν. Οὕτω φέρ' εἰπεῖν ἔγραψέ τις ὅτι ὁ Κ. Παπαρρήγόπουλος εἶπε τὴν Ἀγ. Σοφίαν τὸν μέγιστον τῶν κατὰ τὴν Εὐρώπην χριστιανικῶν ναῶν, ὅτι ὁ Ν. Ἀρχαίου κακῶς ποιήσας δὲν ἀνέφερεν ὅτι καὶ ὁ Ἰουθενάλης ἔγραψε κατὰ τοῦ ὠρχίου φύλου, ἐνῶ προέκειτο περὶ τῶν ἐπὶ Εὐριπίδου γυναικῶν, ὅτι ὁ Κ. Στρούμπος ἐξωογόνησεν, ὡς ὁ ἀρχαῖος ἐκείνος τῆς Κύπρου βασιλεὺς τὸ ἄγαλμα τῆς φίλης αὐτοῦ, νεκρὰ πτηνά, καὶ τὰ τοιαῦτα.

Ἀλλὰ καὶ τοῦ Κ. Βράϊλα ἡ ὁμιλία δὲν ἔμεινεν ἀπαραχάρακτος, ἐνῶ καὶ διὰ τὸ ἐμβριθὲς τῆς ὑποθέσεως, καὶ τὸ εὐφραδὲς τοῦ λόγου, καὶ τὴν ῥητορικὴν δεινότητα καὶ σεμνοπρέπειαν, ἀπηρταῖτο μείζων προσοχὴ παρὰ τῶν ἐφημεριδογράφων. Ἀγνοοῦντες ἴαν ὁ Κ. Βράϊλας ἔχῃ συνταταγμένον τὸν λόγον, τὸν ὁποῖον ἀπήγγειλεν ἐκ μνήμης, καὶ ἂν ἀποστείλῃ αὐτὸν ἡμῖν εἰς δημοσίευσιν, κοινοποιούμεν σήμερον ἀκριβῆ περίληψιν χάριν τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν.